

СТРАТЕГІЇ УКРАЇНОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Україномовна підготовка іноземних громадян вже давно на часі. Проте в умовах, коли в країні в побутовій сфері фактично превалювала російська мова, то й громадяни інших країн істотно частіше обирали її для вивчення. Основних мотивацій для такого вибору було дві: в Україні на вулицях (особливо у містах) переважає вживання російської мови; наші співвітчизники навчалися у вашій країні теж російською, і це полегшить наше порозуміння з ними в ключових питаннях на батьківщині тощо. Віднедавна ситуація змінилася – багато країн визнають дипломи здобуті в Україні, якщо навчання відбувалося українською мовою.

Орієнтаційними документами для викладачів української мови як іноземної є «Національна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів» (2017 р.) та «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти» (з доповненнями 2018 р.) [1], де наголошено на вибудовуванні стратегії навчання та формуванні стратегічної компетентності. Перед викладачами-україністами постає завдання вибудовування такої стратегії навчання мови, аби за 28 кредитів (990 годин), з яких половину відведено на самостійну роботу студента, забезпечити мовленнєву діяльність студентів в актуальних для них сферах спілкування, а також розуміння та засвоєння навчального матеріалу із загальноосвітніх та спеціальних дисциплін. Таким чином, однією зі стратегій є самостійне навчання студентів, відпрацювання навичок самовдосконалення упродовж тривалого часу, що підкріплює їхню навчальну компетентність. Із огляду на означене, викладач окреслює реалізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, спрямовує і контролює виконання завдань відповідно до програми навчання та індивідуальних запитів особистості.

Переконані, що запам'ятовування як нового загальномовного лексичного матеріалу, так і слів-термінів з різних предметів (фізики, хімії, біології тощо) відбувається ефективніше, якщо застосовувати прийоми мнемоніки – формування смислових фраз, римуння, асоціювання, закономірності, зв'язок з рідною мовою або культурними явищами; використання мультимедіа; дидактичних ігор; синкретичних комплексів. Ці прийоми і технології полегшують запам'ятовування і уможливають створення штучних асоціацій за рахунок використання візуальних, аудіальних або кінестетичних образів, задіяних у процесі навчання, різними типами пам'яті.

Отже, поняття «стратегії україномовної підготовки» поєднує в собі систему технологій, засобів та підходів до навчального та поза навчального матеріалу, який уможливає оволодіння іноземною мовою. «Стратегія є компонентом в дихотомії вибору певного способу вирішення навчального або мовленнєвого завдання, яке людина вважає найбільш ефективним або зручним» [2]. Відтак, можемо розглядати стратегії як об'єкт або логічну для практичного застосування форму навчання. Успішне розроблення стратегій україномовної підготовки студентів-іноземців у чинних навчально-методичних комплексах варто посилювати і працювати на перспективу наступних рівнів засвоєння ними української мови як іноземної.

Література

1. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors. – Strasbourg : Council of Europe, 2018. – 235 р.

2. Загоруйко Л.О., Плотнікова Є.О. Роль та місце навчальних стратегій у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів / Л.О. Загоруйко, Є.О. Плотнікова. – Електронний ресурс. – Режим доступу <http://www.kamts1.kpi.ua/node/2451>